

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 27. septembar 2021. godine
Ref. br.:RK 1849/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI36/21

Podnosilac

Sylë Osmani

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda
PML. br. 352/2020 od 20. januara 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

Gresa Caka-Nimani, predsednica,
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika,
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija,
Safet Hoxha, sudija,
Radomir Laban, sudija,
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Sylë Osmani (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) sa prebivalištem u Đakovici. Podnosioca zahteva zastupa Korab Bokshi, advokat iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda PML. br. 335/2020 od 23. decembra 2020. godine, u vezi sa presudom Apelacionog suda PAKR. br. 305/2020 od 15. oktobra 2020. godine i presudom Osnovnog suda u Đakovici DKR. PKR. br. 42/2020 od 26. juna 2020. godine.
3. Osporena presuda je podnosiocu zahteva uručena 29. januara 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su, prema navodima podnosioca zahteva, povređena njegova prava zagarantovana članovima 3. i 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 33 (3) [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 18. februara 2021. godine, podnosilac je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 26. februara 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, imenovala je sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Dana 4. marta 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od istog da popuni obrazac zahteva. Istog dana, kopija zahteva je u skladu sa Zakonom poslata Vrhovnom sudu.
9. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12. (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava (4) pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP.71-2/21, utvrđeno je da sudija Gresa Caka-Nimani stupa na dužnost predsednice Suda nakon isteka mandata trenutne predsednice Suda, Arte Rama-Hajrizi, dana 26. juna 2021. godine.
10. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava (4) pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP.71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost

predsednice Suda, a na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi je okončala mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.

11. Dana 8. septembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu u punom sastavu da proglasi zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovan.

Pregled činjenica

12. Dana 4. avgusta 2019. godine, podnosioca zahteva je za vreme dok je upravljao svojim motornim vozilom, zaustavila Policija Republike Kosovo. Nakon rutinske kontrole, policijski službenici su u njegovom vozilu pronašli vatreno oružje bez odgovarajuće dozvole i izvesnu količinu municije.
13. Dana 13. septembra 2020. godine, Osnovno tužilaštvo u Đakovici je protiv podnosioca zahteva podiglo optužnicu PP. br. 1054/2019 zbog izvršenja krivičnog dela *“neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja”* iz člana 366. stav 1. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).
14. Dana 26. juna 2020. godine, Osnovni sud u Đakovici je presudom PKR. br. 42/2020, oglasio podnosioca zahteva krivim za izvršenje krivičnog dela iz člana 366. stav 1. KZRK-a i osudio ga na kaznu efektivnog zatvora u trajanju od 10 (deset) meseci, nakon što je ocenio specifičnosti predmeta u smislu članova 69. i 70. KZRK-a.
15. U zakonskom roku, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu, protiv presude prvostepenog suda od 26. juna 2020. godine, zbog odluke u vezi sa krivičnom sankcijom (kaznom), tražeći da mu se izrekne blaža kazna.
16. Dana 15. oktobra 2020. godine, Apelacioni sud je presudom PAKR. br. 305/2020, odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio ožalbenu presudu prvostepenog suda. Apelacioni sud je pozivajući se na navode branioca podnosioca zahteva u vezi sa visinom kazne, utvrdio da žalba u ovom predmetu ne stoji i da je neosnovana.
17. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti zbog povrede krivičnog zakona i bitne povrede odredaba krivičnog postupka, te predložio da se osporene presude preinače u pogledu odluke o kazni i da se osuđenom izrekne uslovna ili novčana kazna.
18. Dana 22. decembra 2020. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca je podneskom KMLP. II. br. 195/2020 predložila da se podnosiočev zahtev za zaštitu zakonitosti odbije kao neosnovan.
19. Dana 20. januara 2021. godine, Vrhovni sud je presudom PML. br. 352/2020 odbio podnosiočev zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo protiv presude drugostepenog suda od 15. oktobra 2020. godine i presude prvostepenog suda od 26. juna 2020. godine, te obrazložio da je *“u konkretnom slučaju*

prvostepeni sud individualizacijom kazne, izrekao podnosiocu zahteva kaznu u granicama predviđenim za ovo krivično delo”.

Navodi podnosioca zahteva

20. Podnosilac zahteva navodi da su osporenim presudama redovnih sudova povređena njegova prava zagaranтована članovima: 3. i 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 33 (3). [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Navodi o povredi članova 3. i 24. Ustava

21. Povodom ovog navoda, podnosilac zahteva naglašava da kazna koja mu je izrečena, odnosno kazna efektivnog zatvora u trajanju od 10 (deset) meseci za krivično delo za koje se tereti, nije pravna praksa pravosuđa Kosova, jer uprkos činjenici da pravna praksa ne obavezuje sud, ona treba da služi kao indikator u cilju jednakog tretiranja građana pred zakonom, odnosno njihove nediskriminacije, kao vrednosti koje su zagaranтовane članom 3. i 24. Ustava.

Navodi o povredi člana 31. Ustava

22. Pored toga, podnosilac zahteva navodi da presude Apelacionog i Vrhovnog suda ne sadrže ubedljive razloge o tome zašto njegovi navodi, izneti u žalbi i zahtevu za zaštitu zakonitosti, nisu stajali i zašto su bili neosnovani u odnosu na odluku o kazni. U tom smislu, podnosilac zahteva navodi da su dotični sudovi jednostavno prihvatili nalaze prvostepenog suda u vezi sa izricanjem krivične sankcije. S tim u vezi, podnosilac zahteva se poziva na slučaj Ustavnog suda KI97/19, u kojem je on utvrdio povredu člana 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP zbog povrede prava na obrazloženu odluku.

Navodi o povredi člana 33.3 Ustava

23. Podnosilac zahteva dalje navodi da su redovni sudovi prilikom ocene olakšavajućih i otežavajućih okolnosti za odmeravanje kazne, izvršili pogrešnu ocenu okolnosti slučaja na njegovu štetu jer je kao otežavajuća okolnost uzeta činjenica da je on i ranije osuđivan za druga krivična dela. U tom kontekstu, podnosilac zahteva argumentuje da član 100. Krivičnog zakonika br. 04/L-082, izmenjenog i dopunjenog Zakonom br. 04/L-129 i Zakonom br. 04/L-273, takođe i član 93. novog Krivičnog zakonika br. 06/L-074, utvrđuju da pravne posledice ne nastupaju ako je izvršilac krivičnog dela ranije osuđivan na uslovnu kaznu, sudsku opomenu ili novčanu kaznu. Stoga, s obzirom da je tako, podnosilac zahteva navodi da su osporene presude u suprotnosti sa članom 33. stav 3. Ustava jer je visina kazne, prema njegovim navodima, nesrazmerna izvršenom krivičnom delu.

Pregled rešenja koje je traženo zahtevom

24. Na kraju, podnosilac zahteva predlaže Sudu da se njegov zahtev proglasi prihvatljivim, da se utvrdi povreda člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP,

kao i povreda člana 33. Ustava; i da se osporene presude redovnih sudova proglašene ništavim.

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni u Ustavu i dalje propisani u Zakonu i Poslovniku.
26. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava u vezi sa stavom 4. člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji utvrđuju:

Član 113.
[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

27. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su dalje propisani u Zakonu, odnosno članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji utvrđuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”

28. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da se podnosilac zahteva: 1) legitimise kao ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; 2) da isti osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno presudu Vrhovnog suda PML. br. 352/2020 od 20. januara 2020. godine; 3) da je iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva, u smislu druge rečenice člana 113.7 Ustava i stava 2. člana 47. Zakona; 4) da je jasno naglasio prava zagaranтована Ustavom i EKLJP, koja su mu navodno povređena, i precizirao akt javnog organa čiju ustavnost osporava, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona; i 5) da je podneo zahtev u zakonskom roku od četiri (4) meseca koji je predviđen u članu 49. Zakona.
29. Međutim, Sud takođe uzima u obzir i zahteve iz pravila 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] odnosno potpravila (2) Poslovnika, koje utvrđuje:

Pravilo 39.
[Kriterijum o prihvatljivosti]

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

30. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao *“očigledno neosnovan”* u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o *“očigledno neosnovanim navodima”*. Poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi *“četvrtog stepena”*; (ii) navodi koje karakteriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”*; (iii) *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi”* navodi, i na kraju, (iv) *“haotični ili nategnuti”* navodi (vidi predmete ESLJP-a *Kemmachev protiv Francuske*, predstavka br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Litvanije*, predstavka br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, predstavka br. 4241/03, kategorija (iii)).
31. Sud podseća da podnosilac zahteva iznosi navode koji se odnose na: i. povredu prava na jednakost pred zakonom, zagaranтованог članom 3. i 24. Ustava; ii. povredu prava na obrazloženu odluku, zagaranтованог članom 31. Ustava; i iii. povredu prava zagaranтованих stavom 3. člana 33. Ustava.
32. Sud će prilikom ocene gornjih navoda primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagaranтоване Ustavom.

i. Ocena Suda povodom navoda o povredi člana 3. i 24. Ustava

33. Povodom ovog navoda, Sud podseća na sadržaj člana 24. Ustava i člana 14. EKLJP-a:

Član 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava

“1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa”.

[...]

Član 14. [Zabrana diskriminacije] EKLJP

“Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, veroispovest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno poreklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status”.

34. Sud, na osnovu prakse ESLJP-a i svoje prakse, podseća na to da kako bi se neko pitanje moglo izneti na osnovu člana 24. Ustava i člana 14. EKLJP, mora postojati razlika u postupanju prema licima u sličnim ili uporedivim situacijama (vidi predmet ESLJP-a *X i drugi protiv Austrije*, presuda od 19. februara 2013. godine, stav 98). Pored toga, Sud podseća da ne predstavlja svaka nejednakost u postupanju ujedno i povredu gore navedenih članova. U principu, razlika u postupanju je diskriminatorna ako nema objektivnog ili razumnog opravdanja; drugim rečima, ako ne teži legitimnom cilju ili ako nema razumnog odnosa proporcionalnosti između sredstava koja su upotrebljena i cilja koji se želi postići (vidi predmet ESLJP-a *Guberina protiv Hrvatske*, presuda od 22. marta 2016. godine, stav 69 i druge reference navedene u ovoj presudi).
35. U okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva svoj navod o povredi jednakosti pred zakonom zasniva i na činjenici da kazna zatvora u trajanju od 10 meseci koja mu je izrečena za krivično delo koje je predmet ovog krivičnog postupka, ne predstavlja pravnu praksu redovnog sudstva i da uprkos činjenici da pravna praksa nije obavezujuća za sud, ona ipak mora služiti kao indikator u cilju jednakog tretiranja građana pred zakonom, odnosno njihove nediskriminacije.
36. U tom kontekstu, Sud primećuje da osim činjenice da se podnosilac zahteva poziva na ustavne standarde “jednakosti građana pred zakonom”, on ne argumentuje dodatno u čemu se sastoji razlika u postupanju i na osnovu kojeg ličnog elementa ili statusa predviđenog članom 24. Ustava i članom 14. EKLJP je bio diskriminisan.
37. S obzirom na navedeno, Sud smatra da osporene presude redovnih sudova ne sadrže elemente povrede načela jednakosti pred zakonom, kako tvrdi podnosilac zahteva. Štaviše, nijedan od osnova propisanih članom 24. Ustava, kada se tumače u svetlu člana 14. EKLJP, ne potkrepljuju navod podnosioca zahteva o povredi ovog osnovnog prava (vidi, između ostalog, slučaj Suda

KI173/18, podnosilac *Nijazi Pasoma*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. jula 2019. godine, stav 32).

38. Pored toga, navod o povredi prava na jednakost pred zakonom više se razrađuje u pravcu nedoslednosti sudske prakse, koja pokreće ustavna pitanja u pogledu prava na pravično suđenje. Međutim, ni u ovom aspektu, podnosilac zahteva nije pružio nijedan materijalni dokaz kojim bi dokazao da su redovni sudovi u potpuno sličnim “činjeničnim” i “pravnim” okolnostima sa njegovim okolnostima odlučili drugačije ili u korist drugih građana.
39. Sa svega napred navedenog, Sud zaključuje da navodi podnosioca zahteva o povredi prava na “jednakost pred zakonom” zagaranatovanog članom 24. Ustava i člana 14. EKLJP, spadaju u treću (iii) kategoriju *nepotkrepljeni ili neobrazloženi navodi*, i kao takve, Sud ih proglašava očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama.

ii. Ocena Suda povodom navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP

40. Što se tiče ovog konkretnog navoda, Sud podseća na sadržaj stavova 1. i 2. člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, koji utvrđuju:

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda”.

[...]

41. Pored toga, Sud takođe podseća i na sadržaj člana 6.1 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP, koji utvrđuje:

“1. Svako, tokom odlučivanja o ... krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona”.

[...]

Opšta načela u pogledu prava na obrazloženu odluku

42. Što se tiče prava na obrazloženu sudsku odluku koje je zagaranatovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, Sud pre svega naglašava da on sada već ima konsolidovanu sudsku praksu. Ova praksa je izgrađena na osnovu sudske prakse ESLJP-a (uključujući, ali ne ograničavajući se na predmete *Hadjianastassiou protiv Grčke*, presuda od 16. decembra 1992. godine; *Van de Hurk protiv Holandije*, presuda od 19. aprila 1994. godine; *Hiro Balani protiv Španije*, presuda od 9. decembra 1994. godine; *Higgins i drugi protiv Francuske*, presuda od 19. februara 1998. godine; *Garcia Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine; *Hirvisaari protiv Finske*, presuda od 27. septembra 2001. godine; *Suominen protiv Finske*, presuda od 1. jula 2003.

godine; *Buzescu protiv Rumunije*, presuda od 24. maja 2005. godine; *Pronina protiv Ukrajine*, presuda od 18. jula 2006. godine; i *Tatishvili protiv Rusije*, presuda od 22. februara 2007. godine). Pored toga, osnovna načela koja se odnose na pravo na obrazloženu sudsku odluku su razrađena i u slučajevima ovog Suda (uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve KI22/16, podnosilac *Naser Husaj*, presuda od 9. juna 2017. godine; KI97/16, podnosilac *IKK Classic*, presuda od 9. januara 2018. godine; KI143/16, podnosilac *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. juna 2018. godine; KI87/18, podnosilac zahteva *IF Skadiforsikring*, presuda od 27. februara 2019. godine, i KI24/17, podnosilac *Bedri Salihu*, presuda od 27. maja 2019. godine, KI35/18, podnosilac *Bayerische Versicherungsverband*, presuda od 11. decembra 2019. godine; kao i slučaj Suda KI230/19, podnosilac *Albert Rakipi*, presuda od 9. decembra 2020. godine, stav 135).

43. U principu, Sud naglašava da garancije sadržane u članu 6. EKLJP, obuhvataju i obavezu sudova da navedu dovoljna obrazloženja za svoje odluke (vidi, predmet ESLJP-a *H. protiv Belgije*, presuda od 30. novembra 1987. godine, stav 53; vidi i slučaj Suda KI230/19, podnosilac *Albert Rakipi*, gore citiran, stav 139 i slučaj KI87/18, podnosilac *IF Skadiforsikring*, stav 44).
44. Sud takođe naglašava da zasnovano na njegovoj sudskoj praksi prilikom ocene principa koji se odnosi na pravilno sprovođenje pravde, odluke sudova moraju sadržavati obrazloženje na kojem se zasnivaju. Obim u kojem se primenjuje ova obaveza navođenja razloga može varirati u zavisnosti od prirode odluke i mora se odrediti u svetlu okolnosti konkretnog slučaja. Suštinski argumenti podnosioca zahteva su ti na koje se mora odgovoriti, a navedeni razlozi moraju biti zasnovani na važećem zakonu (vidi, slično tome, predmete ESLJP-a *Garcia Ruiz protiv Španije*, predstavka br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29; *Hiro Balani protiv Španije*, presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 27; i *Higgins i drugi protiv Francuske*, stav 42, vidi, takođe, slučaj Suda KI97/16, podnosilac *IKK Classic*, gore citiran, stav 48; i slučaj KI87/18, podnosilac *IF Skadeforsikring*, gore citiran, stav 48). Iako ne traži da se detaljno odgovori na svaki prigovor koji predoči podnosilac zahteva, ta obaveza ipak podrazumeva da stranke u sudskom postupku mogu očekivati konkretan i izričit odgovor na one svoje navode koji su odlučujući za ishod sprovedenog postupka (vidi predmet *Morerira Ferreira protiv Portugalije*, presuda od 5. jula 2011. godine, stav 84 i sve druge reference koje su upotrebljene u tom predmetu; kao i slučaj Suda KI230/19, podnosilac *Albert Rakipi*, presuda od 9. decembra 2020. godine, stav 137).
45. Pored toga, Sud se poziva i na svoju sudsku praksu u kojoj utvrđuje da obrazloženje odluke treba da navede odnos između nalaza merituma i odražavanja kada se razmatra predloženi dokaz, s jedne strane, i pravne zaključke suda, s druge strane. Presuda suda će povrediti ustavni princip zabrane proizvoljnosti u odlučivanju ako dato obrazloženje ne sadrži utvrđene činjenice, zakonske odredbe i logičan odnos među njima (vidi, Ustavni sud, predmeti: br. KI72/12, *Veton Berisha i Ilfete Haziri*, presuda od 17. decembra 2012. godine, stav 61; br. KI135/14, *IKK Classic*, presuda od 9. februara 2016. godine, stav 58, i KI96/16, *IKK Classic*, presuda od 8. decembra 2017. godine, vidi slučajeve Suda KI87/18, podnosilac *IF Skadeforsikring*, presuda od 27. februara 2019. godine, stav 44; KI138/19 podnosilac *Ibish Raci*, citiran u tekstu

iznad, stav 45; kao i slučaj Suda KI230/19, podnosilac *Albert Rakipi*, presuda od 9. decembra 2020. godine, stav 138).

Primena opštih načela u pogledu prava na obrazloženu odluku na okolnosti konkretnog slučaja

46. Sud podseća da podnosilac zahteva povodom ovog navoda naglašava da presude Apelacionog i Vrhovnog suda ne sadrže ubedljive razloge o tome zašto su njegovi navodi izneti u žalbi i zahtevu za zaštitu zakonitosti bili neodrživi i neosnovani u odnosu na odluku o kazni. U tom smislu, podnosilac zahteva naglašava da su dotični sudovi jednostavno prihvatili nalaze prvostepenog suda u vezi sa izricanjem krivične sankcije (kazne).
47. U nastavku, Sud se poziva na relevantne delove presuda redovnih sudova koji se bave navodima podnosioca zahteva koji se tiču odluke o kazni, odnosno izricanja krivične sankcije protiv njega.
48. Na početku, Sud se poziva na presudu Osnovnog suda u Đakovici, koji je prilikom donošenja odluke o kazni protiv podnosioca zahteva, obrazložio da su u njegovom slučaju ocenjene sve okolnosti predmeta u smislu člana 69. i 70. KZRK-a, koje su uticale na izbor vrste i visine kazne. Tom prilikom, dotični sud je obrazložio da je kao olakšavajuća okolnost za podnosioca zahteva uzeto njegovo loše ekonomsko stanje, da je nezaposlen, da je tokom suđenja imao korektno ponašanje i stav i da se pokajao zbog izvršenja krivičnog dela, obećavši da ubuduće neće ponavljati takve radnje. Što se pak tiče otežavajućih okolnosti, dotični sud je obrazložio da je podnosilac zahteva povratnik, da je izvršio nekoliko krivičnih dela i da je isti sa 6 (šest) pravosnažnih presuda osuđen od strane ovog suda. Stoga, uzimajući u obzir da je isti bio osuđen na novčanu kaznu za istovrsna i za druga krivična dela, dotični sud je ovu činjenicu uzeo kao otežavajuću okolnost za podnosioca zahteva, jer je došao do zaključka da će se *“izrečenom kaznom ... postići efekat i cilj kazne iz člana 38 KZRK-a, i da je ova kazna kao takva, izrečena prema uverenju suda, srazmerna sa izvršenim krivičnim delom i sa ličnim okolnostima koje poseduje optuženi i da će izrečena kazna uticati na sprečavanje optuženika od izvršenja krivičnih dela u budućnosti i uticati na njegovu rehabilitaciju, sprečavati druge osobe od izvršenja krivičnih dela i izraziti društvenu osudu za krivično delo, podizanje morala i jačanje obaveze poštovanja zakona”*.
49. Sud se dalje poziva na presudu Apelacionog suda, koji je obrazložio: *“...kazna izrečena optuženom je u saglasnosti sa težinom krivičnog dela i njenim stepenom krivične odgovornosti i da je u funkciji opšte preventive, naročito one posebne i da će se ovim kaznama postići svrha kazne predviđena članom 38 KZRK-a. Za izricanje jedne blaže kazne, kao što predlaže odbrana, nisu ispunjeni zakonski uslovi, štaviše kada nisu navedene nove okolnosti ili odlučujuće okolnosti koje bi obrazložile blažu kaznu. Prema ocenjivanju Apelacionog suda ne stoji tvrdnja odbrane da prvostepeni sud prilikom ocenjivanja prethodnih kazni optuženog kao otežavajuće okolnosti postupao je u suprotnosti sa članom 93 KZRK-a, jer te kazne u skladu sa navedenim odredbama ne proizvode pravne posledice zato što kazne su novčane ili uslovne kazne, jer prvostepeni sud u ovom slučaju je postupao u skladu sa opštim pravilima o ublažavanju ili povećanju kazne predviđena prema članu*

70 KZRK-a i optuženom u skladu navedene odredbe je ocenjivao kao otežavajuću okolnost (član 70 stav 2 pod stav 2.13 KZRK-a) i kaznu je izricao na granici predviđene kazne za to krivično delo”.

50. Pored toga, Sud primećuje da je isti navod podnosilac zahteva izneo i pred Vrhovnim sudom, koji je obrazložio: “Vrhovni sud Kosova, smatra da u skladu sa odredbama iz člana 385 stav 5 ZKPK-a, kada se radi o izricanju kazne, kršenje krivičnog zakona se izvrši kada u donošenju odluke o kazni, alternativnu kaznu, sudsku napomenu ili u donošenje odluke o meri prinudnog lečenja, rehabilitaciju ili za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim delom, sud je prekoračio zakonske nadležnosti. U ovom slučaju prvostepeni sud, procenjujući okolnosti u vezi kazne, kroz individualizacije kazne, osuđenom je izricao kaznu unutar predviđenim granicama za ovo krivično delo. U slučaju ako se ne radi o ovom kršenju, odluka o kazni, ovim vanrednim pravnim sredstvom, može se suprotstaviti samo ako ovaj deo presude je donesen sa suštinskim kršenjima odredbe krivičnog postupka koja bi mogla da se povezuje sa nedostatkom ili nejasnoćom razloga u vezi odluke o kazni, međutim, u ovom slučaju, takav navod u zahtevu za zaštitu zakonitosti nije podnesen”.
51. Na osnovu svega napred navedenog, Sud smatra da su redovni sudovi konkretno odgovorili na navod podnosioca zahteva i njegovog branioca u vezi sa odlukom o kazni, odnosno visinom kazne, ocenivši da su u njegovom slučaju uzete u obzir sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti u predmetu i da je podnosiocu zahteva na osnovu individualizacije kazne izrečena kazna u granicama koje su predviđene za krivično delo.
52. Sud, takođe, želi da podseti da član 31. Ustava i član 6.1 EKLJP, iako obavezuju sudove da obrazlože svoje odluke, međutim, to se ne može tumačiti na takav način da se od sudova zahteva iscrpan odgovor na svaki navod (vidi predmete ESLJP-a *Van de Hurk protiv Holandije*, presuda od 19. aprila 1994. godine; *Garcia Ruiz protiv Španije*, predstavka br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 26; *Jahnke i Lenoble protiv Francuske*, [VV], stav 81).
53. Sa svega napred navedenog, pri oceni navoda koji se odnose na navodne povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP, Sud smatra važnim da ponovi svoj opšti stav da “pravičnost” koju nalažu gore navedeni članovi nije “supstancijalna” pravičnost, već je to “procesna” pravičnost. U praktičnom smislu, koncept “procesne pravičnosti” podrazumeva: (i) mogućnost kontradiktornih postupka/načelo procesne kontradiktornosti; (ii) mogućnost stranaka da u raznim fazama postupka predоче argumente i dokaze koje su smatrale relevantnim za svoj slučaj; (iii) mogućnost da delotvorno ospore argumente i dokaze koje je predočila suprotna strana; i (iv) pravo da su njihovi argumenti, koji su, objektivno gledano, relevantni za rešenje spora, propisano saslušani i da su ih redovni sudovi valjano ispitali (vidi, između ostalog, predmet ESLJP-a *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. godine, stav 68; i slučajeve Ustavnog suda: KI128/19, citiran u tekstu iznad, stav 58; i KI22/19, podnosilac zahteva *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 7. juna 2019. godine, stav 42).

54. Sud smatra da su u slučaju podnosioca zahteva svi gore navedeni kriterijumi ispoštovani od strane redovnih sudova, čije odlučivanje je u potpunosti u skladu sa standardima koji se zahtevaju članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP. Podnosilac zahteva može i dalje biti nezadovoljan ishodom suđenja u svom predmetu, međutim, njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može pokrenuti argumentovani navod o povredi osnovnih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom (vidi, predmet ESLJP-a *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine).
55. Stoga, Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva o povredi prava na obrazloženu odluku, koje je zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP, kao takvi, spadaju u treću (iii) kategoriju “*nepotkrepljeni ili neobrazloženi navodi*”, pa je stoga i u ovom delu zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama.

Povodom navoda o povredi člana 33 (3) Ustava

56. Sud na početku podseća na sadržaj stava 3. člana 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava, koji utvrđuje:

Član 33.

[Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava

[...]

3. *Visina kazne ne sme biti u disproportiji sa krivičnim delom.*

[...]

57. U nastavku, Sud primećuje da navod o povredi člana 33.3 Ustava, podnosilac zahteva zasniva na činjenici da su redovni sudovi prilikom ocene olakšavajućih i otežavajućih okolnosti u pogledu odmeravanja kazne protiv njega, pogrešno ocenili okolnosti u predmetu na njegovu štetu, jer je kao otežavajuća okolnost uzeta činjenica da je on ranije osuđivan za druga krivična dela. U tom kontekstu, podnosilac zahteva se poziva na član 100. KZRK-a br. 04/L-082, izmenjenog i dopunjenog Zakonom br. 04/L-129 i Zakonom br. 04/L-273, kao i na član 93. novog Krivičnog zakonika br. 06/L-074, a koji članovi, prema navodima podnosioca zahteva, utvrđuju da pravne posledice ne nastupaju ako je izvršilac krivičnog dela ranije osuđivan na uslovnu kaznu, sudsku opomenu ili novčanu kaznu.
58. Povodom navoda podnosioca zahteva da su u njegovom slučaju redovni sudovi, ceneći olakšavajuće i otežavajuće okolnosti u pogledu odmeravanja kazne, pogrešno ocenili okolnosti na njegovu štetu, Sud primećuje da je ovaj navod već ispitan kao gore u okviru prava na obrazloženu odluku i ne smatra potrebnim da to ponavlja (vidi stavove 47, 48 i 49 ovog dokumenta).
59. Što se pak tiče navoda podnosioca zahteva da je “visina izrečene kazne nesrazmerna krivičnom delu” za koje je oglašen krivim i osuđen, Sud ocenjuje da ovaj navod zapravo pokreće ustavna pitanja iz stava 3. člana 33. Ustava. Kako bi došao do objektivne ocene, Sud naglašava da ustavna odredba o kojoj je reč zahteva pozivanje na relevantnu odredbu KZRK-a, kojom se utvrđuju

minimalne i maksimalne granice krivične sankcije za odgovarajuće krivično delo.

60. S tim u vezi, Sud primećuje da je podnosilac zahteva oglašen krivim i osuđen od strane prvostepenog suda zbog izvršenja krivičnog dela iz člana 366. stav 1. KZRK-a, koji utvrđuje:

“1. Ko drži u vlasništvu, kontroliše ili poseduje oružje u suprotnosti sa važećim zakonom koji uređuje takvo oružje, kazniće se novčanom kaznom u iznosu od sedam hiljada petsto (7.500) evra ili kaznom zatvora u trajanju do (5) godina”.

61. Sa svega napred navedenog, Sud ocenjuje da sadržaj prethodno navedene odredbe predviđa dva oblika sankcionisanja, u maksimalnim granicama: 1) primenu novčane kazne do 7.500 evra, ili 2) kaznu efektivnog zatvora do 5 (pet) godina. U tom kontekstu, Sud smatra da je visina kazne efektivnog zatvora u trajanju od 10 meseci, koja je izrečena podnosiocu zahteva, u granicama utvrđenim stavom 1. člana 366. KZRK-a. S obzirom na navedeno, Sud ocenjuje da se za težinu kazne u slučaju podnosioca zahteva ne čini da je nesrazmerna krivičnom delu za koje se tereti po članu 366 (1) KZRK-a.
62. Shodno tome, iz gore navedenih razmatranja, Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva da je *težina kazne nesrazmerna krivičnom delu* spadaju u drugu (ii) kategoriju navoda koje karakteriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”* i kao takve, Sud ih proglašava očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama, i samim tim neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

Zaključak

63. U zaključku, Sud u vezi sa navodima podnosioca zahteva o povredi člana 24. [Jednakost pred zakonom] i člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a, u pogledu prava na obrazloženu odluku, kvalifikuje iste kao navode treće (iii) kategorije, *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi navodi”*; dok navode o povredi člana 33.3 Ustava, Sud kvalifikuje kao navode druge (ii) kategorije koje karakteriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”* i kao takvi, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama.
64. Shodno tome, Sud zaključuje da se zahtev podnosioca zahteva u celini mora proglasiti očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama, a samim tim i neprihvatljivim, kako je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (1) Poslovnika, na svojoj sednici održanoj dana 8. septembra 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani